שלא בפניו צריך למימר ליה לך חזק וקני בעי רב מתנה היאך אמר שמואל מאי תבעי

ליה לאבא "השתא ומה מכר דקא יהיב ליה

זוזי אי א"ל לך חזק וקני אין אי לא לא מתנה

לא כל שכן ורב סבר שמאן דיהיב מתנה בעין

יפה יהיב וכמה כל שהוא כדשמואל דאמר

שמואל יגדר גדר והשלימו לעשרה יופרץ

פרצה כדי שיכנם ויצא בה הרי זו חזקה האי

גדר היכי דמי אילימא דמעיקרא לא הוו

סלקי לה והשתא נמי לא סלקי לה מאי עבד

ואלא דמעיקרא הוו סלקי לה והשתא לא

סלקי לה מובא עבד לא צריכא ידמעיקרא

הוו סלקי לה ברווחא והשתא קא סלקי לה

בדוחקא האי פרצה ה"ד אילימא דמעיקרא

הוו עיילי בה והשתא גמי עיילי בה מאי

עבד ואלא דמעיקרא לא הוו עיילי בה והשתא קא עיילי בה מובא עבד לא צריכא

הרמעיקרא הוו עיילי בה בדוחקא והשתא

עיילי בה ברווחא א"ר אסי א"ר יוחנן נתן

צרור והועיל נפל צרור והועיל ה"ז חזקה

מאי נתן ומאי נפל אילימא נתן צרור וסכר

מיא מינה נמל צרור ואפיק מיא מינה האי

מבריח ארי מנכסי חברו הוא אלא ינתן צרור ימבריח

דצמד (6) לה מיא נטל צרור וארוח לה מיא

ואמר רב אסי א"ר יוחנן ישתי שדות ומצר

אחר ביניהן החזיק באחת מהן לקנותה קנאה

רים א מיי פ״א מהלי מכירה הלי ח סמג

נג.

מכירה הג' ה סמג עשין פב טוש"ע ח"מ ס" קלב סעיף ב: רב ב מיי שם הלי יא טוש"ע שם ס"ד ועיין

בטור ובכ"י: בטור ובכ"י: רבא ג מי" שם טוש"ע שם סעיף ה: רכב ד מי" שם טוש"ע שם :סעיף ד

רבג ה מיי׳ שם טוש״ע שם סעיף ה: רבד ו מיי' שם הל' יב ב, ו נוייי שם ה טוש"ע שם סעיף! רבה ז מיי' פ"א

זכייה הלכה ז סמג שם טוש"ע ח"מ סי' ערה סעיף ח:

רריוו ורשוח

אע"ג דמחזיק המקבל לא קני עד דאמר ליה המוכר לך חזק וקנה: במתנה היאך. צריך למימר ליה לך חזק וקנה או לא. מי אמרינן וקנה או לא. מי אמרינן בעין יפה נותן וקנה המקבל אע"ג דלא אמר ליה לך חזק וקנה: גדר גדר. שהיה קרוב לעשרה והשלימו המקבל לעשרה: שיכנס ויצא בה. לעשרה; שיכנס ויצא בה. דרך אותה פירצה הויא חזקה: דמעיקרא כשגדרה הנותן הוו סלקי ליה אינשי על אותו גדר ועכשיו הגביהו זה מקבל דלא יכלי הגביהו זה מקבל דלא יכלי אינשי למיסלק לה: טובא עבד. ואמאי קרי ליה כל שהוא: אי נימא נתן דסכר מיניה מיא. כלומר שראה מים שהיו באין דרך חור אחד לשטוף את השדה . ונתז צרור באותו חור כדי שיעכב המים שלא ישטפו את השדה: נטל דאפיק מיא מיניה. שהיה כל השדה מלאה ולא היו יכולין לצאת ממנה ונטל זה צרור אחד ממנה ונטל זה צרור אחד מפאת השדה ויצאו המים דרך נטילת הצרור: האי מבריח ארי. כלומר מה חזקה הויא זו הא מצי למימר ליה הנותן או אחד למימר ליה הנותן או אחד מן האחין מצוה עבדת שהצלת נכסי כי כן חובה לבר ישראל להציל ממון חבירו ולא הויא חזקה: אלא נתן צרור דצמד לה מיא. שהיתה שדה בית השלחין דצריך לה מים הרבה וצמד לה. שסכך . בצרור דרך צאת המים שלא יצאו מן השדה ולא סגי לה בלי מים: נטל דפתח לה בלי מים: נסל דפתח לה מיא. שנטל צרור א' ועשה דרך למים ליכנס דרך נטילת אותו צרור דבענין זה ודאי [הוי] חזקה: ב' שדות. של נכסי

ה"מ במוכר ומשכיר לחבירו דאיכא דמסר ליה דליקני אבל בנכסי הגר מאן מסר ליה דליקני ואין נראה לר"י דבהדיא אמר בפרק הפרה (ב"ק דף נב. ושם ד״ה כיון) דלא קנה במסירת מפתח ולא מהני מסירת מפתח אלא שלא ילטרך לומר לו לך חזק וקני ≈ ודוקא גבי בדיקת חמץ הוא דתלי במסירם מפחם דמי שמפחם בידו

עליו לבדוק לפי שבידו ליכנס ולבדוק ב ומה שפי' נמי דלא קני בנעילת דלת לא משמע כן בגיטין בהזורק (דף עו: ושם) דקאמר תיזיל איהי ותיחוד ותפתח אלמא בנעילה לחודה קניא שלא היתה יכולה לעשות מנעול דבשבת היה ואפי׳ דאסור לקנות בשבת בשכ״מ שרי שלא תטרף דעתו עליו כדאמר לקמן ולא דמי נעילת דלת למבריח ארי דדוקא נתן לרור דסכר מינה מיא הוא דאמר בסמוך דהוי מבריח ארי אבל הכא שנועל בפני כל אדם ואין מניח אדם ליכנס מוכח מילחא שהבית הוא שלו וקני בנעילה לחוד™ וכן מוכח לקמן (דף מ.) גבי הא דתנן אלו דברים שיש להן חוקה ואלו דברים שאין להם חזקה ופריך בגמ' מ"ש רישה ומ"ש סיפה המר עולא כל שאילו בנכסי הגר לא קנה כו' וקתני סיפא הכניס תרנגולין בתוך הבית ה"ז חזקה וקנה נמי בנכסי הגר וה"ט דהתם דקנה משום דמסתמא כשנתן שם תרנגולין נעל דלת לשמרן אלמא דקנה בנעילה אבל קשה לרשב"א דאמר לקמן הבונה פלטרין בנכסי הגר ובא אחר והעמיד להן דלתות והתם מיירי בנעל דאי לא נעל אמאי קנה הא לבני בעלמא הוא דאפיך כמו קמא שכל אדם יכול ליכנס כשלא נעל אלא ודאי בנעל

לקנות איירי ומשמע דוקא שהעמיד דלתות אבל לא העמיד דלחות לא קנה בנעילה: (נעיל): בעד וגדר ופרץ בד שהוא. פ״ה דל״ג בפניו משום דבנכסי הגר לא שייך לפניו ואינה קשיא דאיכא למימר משום דנותן מתנה ואחין שחלקו נקט בפניו ומיהו ל"ג ליה דדייק בגמ' אברייתא דרב שרביא בפניו אין שלא בפניו לא ואמתני׳ ה"ל למידק ועוד דבעי רב במתנה היאך תפשוט ממתני׳ דאנותן מתנה קתני בפניו אי גרס לה: (לעיל) אבור בד הני לאו בני חוקה נינהו. פירוש דמשמע ליה בד"א במחזיק הוא דבעי ג"ש חזקה כלומר במידי דשייך חזקה אבל בנותן כו' מש"ה פריך אטו הני כגון נותן מתנה והאחין שחלקו לאו בני חזקת ג"ש נינהו: אמר שמואל ומאי תבעי ליה לאבא ומה מכר כו'. אע"ג דשמואל אית ליה ספ"ק דב"מ (דף טוג) דיפה כח מתנה מכח מכר לענין דלא טריף מיניה את השבח היינו אחר שכבר נתקיימה סמתנה כדפ״ה: האי פרצה היכי דמי אילימא דמעיקרא לא עיילי בה והשתא נמי לא עיילי בה מאי עבד. נראה דל"ג (ש) דהיכי מלינן למימר השתא נמי לא עיילי הא כדי שיכנס וילא בה האמר לכך נראה כספרים דגרסינן דמעיקרא לא עיילי בה והשתא עיילי בה טובא עבד: מובא עבד. ואין זה כל שהוא אלא כו' ונעל נמי כל שהוא לריך ליישב כעין הניה:

שלא בפניו צ"ל כו'. אם בא להחזיק שלא בפניו דמוכר כגון בעיר אחרת או אפי׳ באותה העיר שלא מדעתו של מוכר לא הויא חזקה אלא א״כ א"ל מוכר ללוקח לך חזק וקני ואפי׳ אם נתן לו מעות לא קני במעות כגון בעיר שכותבין שטר דאין הכסף מועיל עד שיחזיק או עד שיכתוב

השטר כדאמרי׳ בפ״ק דקדושין (דף כו.) עלה דהך משנה נכסים שיש להם אחריות נקנין בכסף כו' אמר רב ל"ש אלא במקום שאין כותבין את השטר אבל במקום שכותבין את השטר לא קנה עד שיכתוב לו את השטר ואי פריש פריש שפירש בכסף אקנה קנין גמור בלא חזקה ושטר אבל מסתמא לא קני במעות עד דמחזיק: בעי רב. הך ברייתא הוה שמיעה ליה דקתני בפניו אבל שלה בפניו לא הויא חזקה עד דא"ל בהדיא לך חזק וקני וקמבעיא ליה מי ליחה דבחכירה חיירי הבל בחחנה מכיון שאמר לו (כ) נותנני לו קרקע זו והלך והחזיק שלא בפניו הויא חוקה ואע"ג דלא א"ל לך חוק וקני וכדמפרש טעמא לקמיה דנותן בעין יפה נותן או דלמא לא שנא: מאי **סיבעי ליה לחבח.** במתנה טפי ממכר ק"ו הוא דלא קני עד דא"ל לך חזק וקני: ומה מכר דקיהיב ליה זוזי. לוקח למוכר היום ולמחר לחחר שיחזיק שהרי ע"מ כן הוא מחזיק כדי לפרוע דמים למוכר דמוכר לא מפסיד כיון ג' דקבל כל הדמים א"נ יהיב ליה (ג' מקמי דמחזיק זוזי לא קנה כדפרישית לעיל וכגון במקום שכותבין את השטר כדתניא בקדושין (דף כז.) מכר לו י׳ שדות בי' מדינות כיון שהחזיק בשדה אחת קנה כולן מה שאין בשניהן בד"א שנתן לו דמי כולן כו׳ אלמא אחר נתינת דמים בעינן חזקה ואפ״ה אי

א"ל מוכר ללוקח לך חזק וקני הוי חזקה ואי לא לא: מסנה. דאין לו כי אם חסרון ממונו לא כל שכן דלריך למימר ליה לך חזק וקני ולא ליהוי חזקה עד דא"ל דדלמא לכשירצה להחזיק כבר חזר בו ממתנתו: ורב. דקבעי לה סבר איכא למימר מאן דיהב מתנה בעין יפה יהיב שמחמת חיבה נתן לו והלכך ניחא ליה שילך ויחזיק ואיכא למימר דכמאן דא"ל דמי והלכך מספקא ליה. ושמואל נמי דפשיטא ליה ס"ל היכא אמרינן בעין יפה נותן ה"מ כגון לאחר שהחזיק ונתקיימה המתנה הוא דאמרינן בעין יפה נותן לו מכל וכל שלא שייר לעצמו במתנה זו (ד) דאמרן לעיל [נא:] המוכר שדהו לאשתו קנתה והבעל אוכל פירות במתנה קנתה ואין הבעל אוכל פירות אבל כל זמן דמספקא לן אי גמר להקנות המתנה או לא מספק אין לנו לומר שנתן את שלו במתנה עד דמפרש ואומר לך חזק וקני: דאמר שמואל (ם) גדר גדר. שהיה בנוי פחות מי' והשלימו לעשרה לפי שלא יוכלו לעלות עליו וליכנס בשדה: פרץ פרלה. הרחיב הפרלה: דמעיקרא. כשהיה פחות מי׳ לא הוו סלקי לה אין יכולין לעלות דרך עליו ליכנס בשדה כגון שהיה עשוי בשיפוע או היה בנוי על מקום מדרון: והשתא נמי לא סלקי לה מאי קעביד. ואמאי הוי חזקה דכל בנין בלא לורך לא הויא חזקה: ואלא

דמעיקרא הוו סלקי לה. מיהא בדוחק והשתא שהשלימו לעשרה לא סלקי לה כלל טובא עביד ואין זה ראוי לקרות כל שהוא ואע"פ שבנין כל שהוא גדר: והשחא סלקי לה בדוחקא. והיינו כל שהוא דכל שהוא אהני דהא אכתי סלקי לה קצח. והאי דנקט שמואל והשלימו לעשרה לאו דוקא דה״ה לפחות מי׳ (והוא) דהשתא אהני להכי דסלקי בדוחקא ומעיקרא הוו סלקי לה ברווחא ואורחא דמילתא נקט דסתם השלימו לעשרה מעיקרא סלקי לה ברווחא והשתא סלקי לה בדוחקא: ו**השחא קעיילי לה ברווחא**. דפורתא אהני. ולא בעי לתרוצי דמעיקרא לא עיילי כלל והשתא עיילי לה בדוחק דטובא עבד דשווייה פתח. וגבי נעל כל שהוא נתי איכא לפרושי כה"ג שסתם פתח סתימה כל שהוא דמעיקרא עיילי לה ברווחא והשתא עיילי לה בדוחקא א"נ שקבע מנעול בדלת לנעול בו דהיינו בנין אבל סגר את הדלת ונעל במפחח בנכסי הגר אינה חזקה דאין זה אלא עושה מלוה לשמור בית חבירו ומבריח ארי מנכסי חבירו הוא כדלקמן בשמעתין. ואע"ג דגבי שכירות בחים אמרי" בפסחים (דף ד.) משמסר לו מפתחות הוי בחזקת שוכר וה"ה לגבי לקנותו ה״מ במוכר ומשכיר לחבירו אבל בנכסי הגר מי מסר לו מפתחות שיקנה הלכך צריך בנין כל שהוא: **נהן צרור**. בחור שבגדר השדה. וכולה שמעתי׳ אנכסי הגר קאי וה״ה לקונה דבר מחבירו: נ**על לרור.** מן הגדר ועשה בו נקב: **ה״ו חוקה.** וכגון דמהני לשדה כדמפרש ואויל: מאי נסן כו'. למאי אהני האי נתינה ונטילה דליהוי חוקה: אילימא נסן לרור וסכר מיא. ראה נהר שוטף ורוצה ליכנס דרך נקב ובא זה וסתם את הנקב בצרור וסכר את המים מן השדה שלא יכנסו בו 🕦 שלא ישטפו את השדה: ואפיק מינה מיא. שנאספו לה מים בצד האחד ועשה נקב בלד השני כדי שילאו לחוץ: האי מבריח ארי וכו'. הא למה זה דומה למשיב אבידה דכל ישראל מלווין להליל ממון חביריהם מן ההיוק ואין קרוי חזקה אלא דומיא דגדר ופרץ שעושה בו בנין או כל תיקון הצריך לו לשדה כגון משקה מים או זומר או זורע או חורש: דלמד לה מיא. כמו למיד פחיל (במדבר יט) וילמדו לבעל פעור (מהלים קו). חיבר (ו) המים שבתוכו שלא ילאו לחוץ וזהו כמו משקה את השדה דומיא דחורש שמתקן את השדה ומייפו בהשקאה זו: **דפחה ליה מיא.** ע"י נטילת לרור נכנסו המים מן הנהר דרך חור שבכותל: 'א"ר אסי אר"י ב' שדות. של גר הסמוכין זה לזה אלא שיש מלר אחד ביניהן: החזיק באחם מהן. כגון דרפק בה (פ) כדלקמן ונד.] ונתכוין לקנותה לבדה ולחברתה לא נתן לב לקנות קנאה לאותה שדה לבדה ואי לא הוה מלר בינתיים הוה קני את כולה מסתמא בחפירה כל שהוא:

ל) [לקמן סה. ע"ל.],נודרים לג. ב"ק נח.],ג) [ל"ל דמקבל],

הגהות הב"ח

הגהות הב"ח

(מ) גב" ללמד ליה מיל

נעל לרור דפתח ליה

מיל (3) רשב"ם ד"ה פע

מיל (1: 3) ר"ה ומה

בתתי לו: (3) ד"ה ומה

מכר וכר מינין שלמר לי

מכר וכר מינין שלמר לי

מכר וכר מ"ע היב ליה

נמנים: ושם כמ"ד מה שלין

ודי כוקבי ודי כי פיי דככסף

קוה: ושם כמ"ד מה שלין

ורשבי ליו מועיל קוען שדה

ורב דקבי וכר במתוכה זו

מלחת שמול גבי בדר

במייה: (1) ד"ה מילימל וכר

שהים: (1) ד"ה מילימל וכר

שהים: (1) ד"ה מילימל וכר שהיה: (ו) ד"ה אילימא וכו׳ שלא יכנסו בו כדי שלא: שנה הכלפו כו בידי שנה. (1) ד"ה דלמד וכו׳ חיבר את המים: (ח) ד"ה החזיק וכו׳ דרפק בה פורתא כדלקמן: תום' ד"ה האי וכו' דל"ג ליה דהיכי מצי למימר זכ ג ליון קטים בזבי נחיווו וכו' לא עיילו בה הא וכו' כספרים דגרסי דמעיקרא:

מוסף תוספות

א. דמסירת מתח האומר לו לך חזק וקני. כפנ״ל. לו לך חזק וקני. כפנ״ל. לו לך חזק וקני. כפנ״ל. ב. דאותו שאין בידו מפתח איך יכנס ויבדוק. מפני המשום מסמים ד. ועי״ש. ונישנ״ל מכנ: דמשום דרבנן דמראוריתא בביטול בביטול דמדאורייתא בביטול בעלמא סגי, לא הטילו בערמא טגי, לא הטיקו חובה זו אלא על מי שספק בידו לעשות יותר וזהו מי שהמפתח בידו. ג. כדרך שהבעלים נועלין בתיהם כדי למנוע מהם רגל כל כדי למנוע מהם רגל כל אדם. לשכ"א. ועיין ליטנ"א. T. ופתיחת בית נמי (דהא קאמר בהזורק, ותיחוד ותפתח) אין דרך בני אדם לפתוח בית, שאינו להם כשהוא נעול בחוץ. רבינו יונה. ועיין ריטב״א. ה. עיין